

zaprasza na
invites to

**Definiowanie przestrzeni architektonicznej –
Architektura jako sztuka.**

Architektura istnieje w przestrzeni architektury, sztuka w przestrzeni sztuki. Czy jest to ta sama przestrzeń?

Chcielibyśmy by architektura była sztuką. Wiara w istnienie przewodnich ideałów nurtujących sztukę, w istnienie wartości będących podstawą istnienia form, jest równoznaczna z wiarą w *ethos* architektury. Można przywołać tu myśl Platona: *ethos* dzieła jest to uczucie, które wzbudza, w którym się skupia i wyraża to, co ono mówi zgodnie z językiem, który wiąże dzieło z *aisthesis*. Uczucie to możliwe jest wtedy gdy dzieło nie jest obojętne. Blisko tu stanu ducha, o którym mówił Le Corbusier: jeśli stojąc przed budowlą powiemy z radością och! to jest to architektura. Mówimy więc o uczuciach, które tworzą świat sztuki. Jest to najpierw świat rzeczy estetycznej konkretnego twórcy, odwołującej się do siebie samej, i wywodzącej się z tego świata, z otoczenia kulturowego, lub stojącego do nich w opozycji.

1. Budowanie światów architektury. Dziś świat architektury jest zbiorem różnych dzieł i skrajnie różnych światów istniejących w sytuacji niekonfliktowej. Sztuka dziś, nie jest wyrażeniem jakiegoś określonego ideału; jest ekspresją każdego ideału, któremu twórca potrafi nadać formę. Ważna pozostaje kategoria nowości. Prawdziwa nowość abstrahuje od dotychczasowych kodów. Rola w tym także „pretekstów”, które stają się początkiem budowania świata, który może być światem sztuki.

2. Fikcja i rzeczywistość architektury. Dzieło sztuki zamyka się w świecie swojej przestrzeni, i otwiera jedynie na ten świat. Nie jest wypowiedzią, która może być prawdziwa albo fałszywa; nie poddaje się weryfikacji: to jest status fikcji. Rzeczywistość architektury dzieląca to zdanie może uznać fikcję jako początek tworzenia rzeczy. Jest też rzeczywistość gry brył w świetle.

3. Forma i użyteczność. Architektura jest najmniej bezinteresowną ze sztuk; nie może się obejść bez „użyteczności”. Lecz zanim ktokolwiek dostrzeże użyteczność rzeczy: „teatr”, „świątynię”, czy „dom”, widzi kształty, recenzuje ich estetykę, wyraża sąd o ich urodzie. Czasy, kiedy forma podążała za funkcją należą do przeszłości. Architektura chcąc być sztuką wybiega dalej niż wymagałaby tego zwykła przydatność.

4. Wolność twórcy architektury. Wolność twórcy to problem wszystkich rodzajów sztuki; w architekturze szczególnie wyrazisty. Poza zmaganiem z tworzywem architektury, z techniką, z użytecznością, z oporem wymogów inwestora (i przepisów budowlanych) twórca jest skazany na niewolę ideologiczną systemu kulturowego i społecznego, i terror kodów teraźniejszości świata sztuki.

Rozmowę o architekturze-sztuce można by zacząć od tych zagadnień.

Dariusz Kozłowski

**Defining the architectural space –
Architektur as art.**

Architecture exists in the space of architecture, art in the space of art. Is that the same space?

We would like architecture to be art. The faith in leading ideas permeating art and values being the base of forms is equal with faith in the *ethos* of architecture. One could recall Plato's opinion: the *ethos* of work is an emotion it arouses, in which it focuses and expresses what the work says in accordance with the language combining it with the *aisthesis*. That emotion is possible if the work is not indifferent. That is close to the state of mind on which Le Corbusier would say: it is architecture if we say "oh!" in front of the building. Therefore we talk about emotions that create the world of art. Firstly, it is the world of the particular creator's aesthetic matter, which refers to itself and originates from that world, from cultural surroundings, or remains in the opposition.

1. Building the worlds of architecture. Nowadays the world of architecture is a collection of different works and extremely different worlds, existing in the non-conflict situation. The art now is not an expression of a particular idea; it is an expression of every idea that can be granted forms by its creator. What remains important is the category of novelty. The real novelty leaves aside the previous codes. The "pretexts" that begin building the world, possibly the world of art, also play a role.

2. Fiction and reality of architecture. The work of art closes itself in the world of its space and only opens towards that world. It is not a statement that can be true or false; no subject to verification: it is a status of fiction. The reality of architecture sharing that opinion can recognize fiction as the beginning of creation of things. There is also a reality of masses playing in light.

3. Form and usefulness. Architecture is the least unselfish art; it cannot do without "usefulness." However, before anyone notices the usefulness of things: "theatre," "temple" or "house", they see shapes, review their aesthetics, express judgements on their looks. The times when form followed function belong to the past. The architecture willing to be art goes further than ordinary utility requires.

4. Freedom of the creator of architecture. The freedom of creator is a problem of all kinds of art; especially distinctive in architecture. Apart from struggling with the material of architecture, with technique, with usefulness, with the resistance of client expectations (and building codes) the creator is sentenced to the ideological slavery of cultural and social systems and to the terror of codes in the present world of art.

The conversation on architecture-art can begin with these problems.

Dariusz Kozłowski

MIĘDZYNARODOWĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ
INSTYTUTU PROJEKTOWANIA ARCHITEKTONICZNEGO
Kraków, 26-27 listopada 2004 roku

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
OF THE INSTITUTE OF ARCHITECTURAL DESIGN
Cracow, November 26th - 27th, 2004

2004 DEFINIOWANIE PRZESTRZENI ARCHITEKTONICZNEJ
ARCHITEKTURA JAKO SZTUKA
ARCHITECTURAL SPACE DEFINITION
ARCHITECTURE AS ART

Przewodniczący Rady Naukowej
Chairman of the Scientific Council
Prof. zw. dr hab. inż. arch. Dariusz Kozłowski

Kurator Naukowy Konferencji/Scientific Curator of the Conference
Dyrektor Instytutu Projektowania Architektonicznego WAPK
Head of the Institute of Architectural Design
Dr hab. inż. arch. Maria Misiągiewicz, Prof. PK

Dziekan Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej
Dean of the Faculty of Architecture
Prof. zw. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga

FIRMY SPONSORUJĄCE:

RE-Bau

fika
KOŁO

Campanile
GEBERIT

POLSKI
CEMENT
ROCKWOOL

PATRONAT HONOROWY/HONORARY PATRONAGE:

Prorektor Politechniki Krakowskiej/
Prorector of the Cracow University of Technology
Aleksander Böhm, prof. dr hab. inż. arch.
Dziekan Wydziału Architektury/Dean of Faculty of Architecture
Wacław Seruga, prof. zw. dr hab. inż. arch.

RADA NAUKOWA/SCIENTIFIC COUNCIL:

Aleksander Böhm, prof. dr hab. inż. arch.
Politechnika Krakowska;
Wojciech Buliński, prof. zw. dr hab. inż. arch.,
Politechnika Krakowska;
Raimund Fein, prof. dr ing. arch.
University of Applied Sciences, Cottbus;
Piotr Gajewski, dr hab. inż. arch.
Politechnika Krakowska;
Nina Juzwa, prof. zw. dr hab. inż. arch.
Politechnika Śląska;
Andrzej Kadłuczka, prof. zw. dr hab. inż. arch.,
Politechnika Krakowska;
Dariusz Kozłowski, prof. zw. dr hab. inż. arch.
- Przewodniczący Rady/Chairman of the Council,
Politechnika Krakowska;
Konrad Kucza-Kuczyński, prof. dr hab. inż. arch.
Politechnika Warszawska
Maciej Kysiak, prof. nzw. dr hab. inż. arch.,
Politechnika Warszawska;
Maria Misiągiewicz, dr hab. inż. arch., prof. PK
- Kurator Konferencji/Curator of the Conference,
Politechnika Krakowska;
Antonio Monestiroli, prof. arch.,
Politecnico di Milano
Zbigniew Radziewanowski, dr hab. inż. arch., prof. PK
Politechnika Krakowska;
Wacław Seruga, prof. zw. dr hab. inż. arch.,
Politechnika Krakowska;

RECENZENCI/REVIEWERS:

Wojciech Buliński, prof. zw. dr hab. inż. arch.
Nina Juzwa, prof. zw. dr hab. inż. arch.
Dariusz Kozłowski, prof. zw. dr hab. inż. arch.
Maciej Kysiak, prof. nzw. dr hab. inż. arch.
Maria Misiągiewicz, dr hab. inż. arch., prof. PK

REDAKCJA NAUKOWA/SCIENTIFIC EDITING:

Maria Misiągiewicz, dr hab. inż. arch., prof. PK

POLSKA AKADEMIA NAUK

Sekcja Architektury
Komitetu Architektury
i Urbanistyki

POLISH ACADEMY OF SCIENCES

Division of Architecture
in Committee of Architecture
and Urbanistics

ODDZIAŁ PAN W KRAKOWIE

Sekcja Kompozycji
Architektonicznej
Sekcja Twórczości i Krytyki
Architektonicznej

DEPARTMENT OF PAN IN CRACOW

Division of Architectural
Composition
Division of Architectural Creation
and Critics

BIURO KONFERENCJI/CONFERENCE OFFICE:

Instytut Projektowania Architektonicznego
Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej
Warszawska 24, 31-155 Kraków

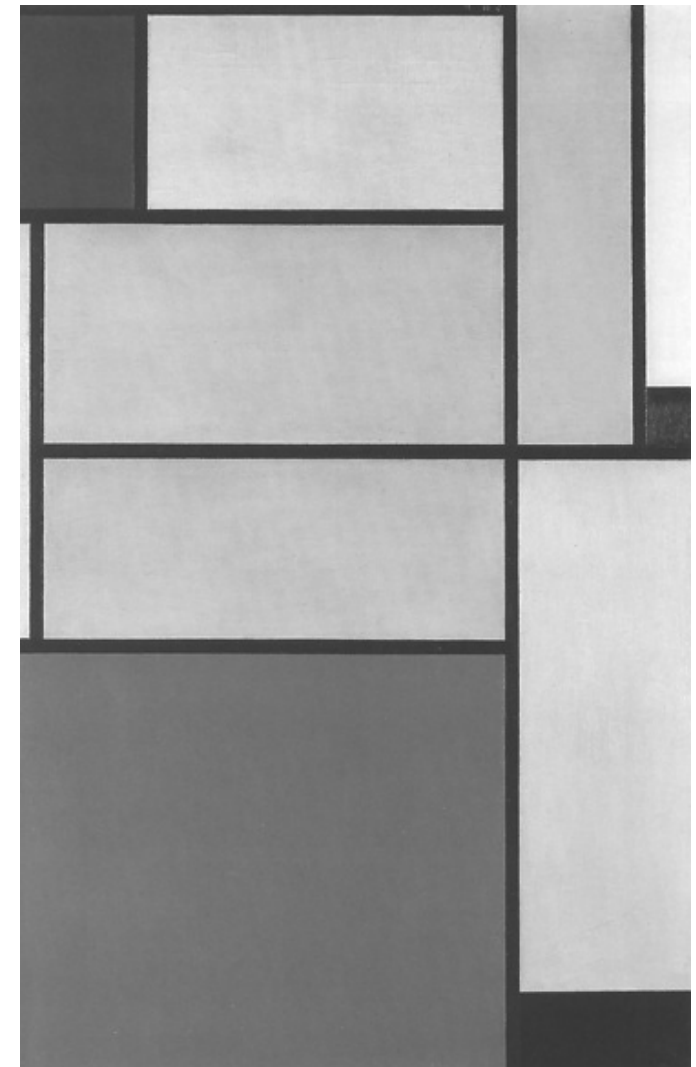
Marcin Galas, mgr inż. arch.
Krzysztof Jasiński, mgr inż. arch.
Halina Kadłuczka, mgr inż. arch.
Anna Mielnik, mgr inż. arch.
Joanna Seremak, mgr inż. arch.

tel./fax: (048)(12)628 20 21, (048)(12)423 35 11
e-mail: konf-def@pk.edu.pl; www.a-2.arch.pk.edu.pl

Program Konferencji/The Programme of Conference:

Piątek, 26.11.2004/Friday, November 26th, 2004

9.30 - 11.00	Rejestracja uczestników/Registration of Participants
11.00	Otwarcie Konferencji/Opening of Conference
11.15 - 14.00	Sesja I/1st Session
	Moderator/Moderator: Maria Misiągiewicz, Cracow
	Referaty/Lectures: Antonio Monestiroli, Milan "The Eight Definitions of Architecture"
11.15 - 11.45	Raimund Fein, Cottbus "Architecture as Art"
11.45 - 12.15	Przerwa na kawę/Coffee break
12.15	Gerhard Dürschke, Düsseldorf "Time as an Element of Aesthetic Function ..."
12.30 - 13.00	Wypowiedzi uczestników konferencji. Dyskusja. Opinions of the conference participants. Debate.
13:00 - 14:00	Obiad/Dinner
14.00 - 15.00	Sesja II/2nd Session
	Moderatorzy/Moderators: Dariusz Kozłowski, Cracow Konrad Kucza-Kuczyński, Warsaw
	Referaty/Lectures: Massimo Bertolano, Rotterdam "Plastic Investigations / Room for Life"
15.00 - 15.30	Stefan Scholz, Berlin "Architecture is Architecture, Everything Else is ..."
15.30 - 16.00	Przerwa na kawę/Coffee break
16.00	Maroun El-Daccache, Beirut "The Aesthetic of Disappearance of the "Time-place"..."
16.15 - 16.45	Juan Manuel Palerm Salazar, Las Palmas "Kalokagazia & Refraction"
16:45 - 17:15	Wypowiedzi uczestników konferencji. Dyskusja. Opinions of the conference participants. Debate.
17.15 - 18.00	
20.00	Salon dyskusyjny - wieczorny (za zaproszeniami) Evening debate room
Sobota, 27.11.2004/Saturday, November 24 th , 2004	
10.30 - 14.00	Sesja III/3rd Session
	Moderator/Moderator: Andrzej Kadłuczka, Cracow
	Referaty/Lectures: Paola Rizzi, Italy "The Natural Limits Between Art and Architecture"
10.30 - 11.00	Rolf Kuhn, Germany "Fürst-Pückler-Land"-An Internationale Bauausstellung..."
11.00 - 11.30	Przerwa na kawę/Coffee break
11.30	Juan Luis Trillo de Leyva, Sevilla "Writing over Writing"
11.45 - 12.15	Armando Dal Fabbro, Venezia "Architecture as The Art of Constructing Space"
12.15 - 12.45	Wypowiedzi uczestników konferencji. Dyskusja. Opinions of the conference participants. Debate.
12.45 - 14.00	Podsumowanie obrad. Obiad. Conclusion of the debates. Dinner.

Z A P R O S Z E N I E
I N V I T A T I O N

Sesje odbywają się w Kampusie Politechniki Krakowskiej
ul. Warszawska 24, Pawilon Wystawowo-Konferencyjny PK, lp. - Galeria
GIL i Sala Konferencyjna.

Sessions take place at the Campus of Cracow University of Technology in
24 Warszawska Street, exposition and conference building, upper floor,
GIL gallery and conference room.